

Erdészeti rendeletek tára.

Körrendelet valamennyi kincstári erdőhatóságnak.

(Kinevezési javaslatok előterjesztése ügyében.)

31.080. szám. A megüresedett erdőtisztai állomásoknak a megállapított időben való betölthetése céljából meghagyom, hogy a kerületében üresedésbe jövő erdőtisztai állomásokra azonnal pályázatot hirdessen, s a pályázatok eredményét legkésőbb minden évi márczius hó 15-éig, illetve október hó 15-ig, javaslata kíséretében, mulhatlanul terjessze fel.

Budapest, 1887. június hó 18-án.

A minister megbízásából :

Bedő.

Körrendelet valamennyi kincstári erdőhatóságnak és királyi erdőfelügyelőségnek.

(A királyi erdőfelügyelőségi személyzetnek, felesketett erdőtiszteknek és erdőöröknek fegyver- és vadászati adó kötelezettsége, illetve mentessége tárgyában.)

13.799. sz. 1887. A fegyveradóról és a vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. törvénycikk 5. §. f) és g) pontja értelmében a felesketett erdőtiszteknek, a királyi erdőfelügyelőségi személyzetnek szolgálati használatra rendelt, valamint a felesketett erdőöröknek fegyverei a fegyveradó alól kivételnek. Ebből tehát következik, hogy a nem szolgálati használatra rendelt fegyverek, használtassanak azok vadászatra, vagy ne, adókötelesek.

Ugyanezen törvény 6. §. e) pontja értelmében a hatóságilag felesketett erdőtisztek, erdőörök és a királyi erdőfelügyelőség személyzete a vadászati adó fizetése alól fel vannak mentve, ez adómentességet azonban csakis azon erdőhatóságok területén élvezik, melyeknél szolgálatukat teljesítik, míg ellenben az illető erdőhatóság területén kívül eső más területeken, a vadászatot csakis a vadászati adó lefizetése mellett gyakorolhatják.

Félreértések kikerülése végett és egyetértésben a magyar királyi pénzügyminister ural, itt azt is kijelentem, hogy az erdőszámvevőségénél alkalmazott tisztviselők szintén erdőtisztek lévén, az előbb megjelölt adókedvezményre jogosítvák.

Az idézett 1883. évi XXIII. törvénycikk rendelkezéseit feltétlenül megtartani kívánván, az erdőhatóságokat és a királyi erdőfelügyelőségeket — tekintettel az előrebocsátottakra — utasítom,

miszerint szigoruan őrködjének a felett, hogy az erdőtiszték és a királyi erdőfelügyelőségi személyzet a birtokukban levő, nem szolgálati használatra rendelt fegyvereiket adó alá valják be, s a meny nyiben az említettek, valamint az erdőőrök is a vadászatot erőhatóságaik területéhez nem tartozó vadászterületen is gyakorolni kívánnák, ez esetben a vadászati adót is mulhatlanul megfizessék.

Budapest, 1887. évi augusztus hó 15.

Széchenyi.

A magyar királyi erdőőri szakiskolák szabályzata.

24.667. szám. 1. §. Az erdőőri szakiskolák célja: az erdőőri teendők végzésére alkalmas egyéneket képezni.

2. §. A szakiskolák tanfolyama két évre terjed; a tanulók részint állami ellátás mellett, részint saját költségen vétetnek fel; és pedig mind-két évfolyamra összesen felvétetik a lipótvárosi szakiskolába 60, a királyhalmi-ba 24 és a vadászerdei-be szintén 24 tanuló.

3. §. A szakiskolákba belépni kívánók felvétele iránt a földmivelés-, ipar- és kereskedelmügyi m. kir. ministerium határoz; a felvételt kérő folyamodványok minden év július havának végéig ezen ministeriumnál annyival pontosabban beadandók, mert később beérkező folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

4. §. A tanulókat felvétetni kívánók tartoznak kétségtelen hitelességgel kimutatni, hogy:

1. 17 éves életkorukat betöltötték, vagy az intézetbe való belépés napjáig (minden év október hó 1-től legkésőbb ugyanezen hónap 8-ik napjáig) betöltik és 35 évesnél nem korosabbak;

2. ép, erős, egészséges, munkához és az időjárás viszonyosságaihoz szokott és edzett testalkattal, s különösen jó látó, halló és beszélő képességgel bírnak, mely kellékek igazolására kincstári erdészeti orvos, honvéd-orvos, vagy vármegyei orvos bizonyítványa szükséges;

3. az elemi iskolákat elvégezték, illetve folyékonyan jól írni, jól olvasni s az elolvasott tárgynak értelmét jól elmondani képesek, s hogy a közönséges négy számmivelet szerint jól tudnak számolni;

4. erkölcsi magaviseletük jó; mi célból az iskolába való felvételi folyamodvány idejéig eltöltött idő alatt tanusított magaviseletükről bizonyítvány felmutatandó;

5. katonai kötelezettségben állanak-e; igenlő esetben kötelesek abbéli igazoló könyveiket is bemutatni.

6. a folyamodó tartozik kérelmét saját kezűleg írni s abban megmondani, hogy a válasz mely cím alatt, mely utolsó postai állomásra és melyik vármegyébe küldendő;

7. állami ellátás mellett felvétetni kívánók részéről hiteles szegénységi bizonyítvány melléklendő.

5. §. Az előbbi kellékek igazolása alapján az intézetbe felvett és ott megjelenő tanulók testi épsége és egészségi állapota az intézet orvosa-, az előbbi §. 3-ik pontjában megjelölt tanulási-ismereteik pedig az intézet vezetője által a jelentkezés alkalmával szigorúan felülvizsgálattatik, s azok a kiknek testi szervezete hiányos, vagy a kik valamely ragályos avagy az intézeti foglalkozás mellett könnyen nem gyógyítható betegségben szenvednek, vagy ha kellő sikerrel való tanulhatásra elegendő alapismeretekkel nem bírnak, az intézetbe nem fogadtatnak be.

6. §. Azon tanulók, kik saját költségükre vétetnek fel, tartoznak az ellátásért és az intézetben való tartózkodás idejére adott ruházatért évi 150 frtot félévi előleges részletekben fizetni, mihez képest a felveendő tanulók szülői vagy gyámjai királyi közjegyző előtt kiállított okmánynyal tartoznak igazolni, hogy az évi 150 frtból álló eltartási költséget a kitűzött időre azon iskola vezetőjének kezéhez, melybe felvétettek, pontosan lefizetik.

7. §. Az állami ellátás mellett felvett tanulók, illetve azok szülői vagy gyámjai azon esetben, ha a tanuló az erdőőri szakiskolát a tanfolyam teljes bevégezése előtt önként elhagyja vagy a jelen szabályzat 9. §-ában megszabottak meg nem tartásáért, avagy a tanulásban való hanyagságért vagy képtelenségért elbocsáttatik, a reá fordított költségeket, egy évre 150 forinttal számítva, az államnak, illetve az országos erdei alapnak megfizetni tartoznak.

8. §. Minden tanuló tartozik azon szakiskolánál jelentkezni, melybe felvétetett, belépés alkalmával pedig köteles magával hozni 6 inget, 6 gatyát, 6 zsebkendőt, 10 pár kapczát vagy harisnyát, egy pár erdőjárásra alkalmas erős bagaria-csizmát és pedig valamennyit új állapotban.

9. §. A szakiskolákba való belépés által minden tanuló kiváló szorgalomra, kielégítő sikerrel való tanulásra, pontosságra, az erdők szeretetére és ápolására, összes előljárói iránti feltétlen engedelmes-ségre, józan és erkölcsös magaviseletre, s az intézeti szabályok, utasítások vagy részére adott parancsok pontos és lelkiismeretes teljesítésére, az intézet építményeinek, eszközeinek, butorainak, ruháinak és minden vagyonának gondos felügyeletére, kiméletére és őrizetére kötelezi magát, minél fogva az, a ki ezen kötelezettségeinek egyikét vagy másikat az intézet vezetője által való kétszeri megintés után is megszegi, vagy ha a megtartott nyilvános vizsgálat alkalmával a tanulásban való előmenetele nem találta kielégítőnek, az erdőőri szakiskolából elbocsáttatik.

10. §. Az intézetbe újon belépő tanulók tanfolyama minden év október hó 10-én kezdődik, s minden tanulóra az annak belépési idejére következő második év szeptember havában megtartott vizsgá-

lat idejével végződik. Az intézetbe belépő tanulók kötelesek október hó 1-jétől kezdve legkésőbb október hó 8-ig megjelenni, mely utóbbi határidőnek meg nem tartása a felvett tanulónak az intézetbe való be nem fogadását vonja maga után.

11. §. Az erdőőri szakiskolák tanulói a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium megbízottjai előtt minden félévben, illetve minden év márczius és szeptember hónapjában nyilvános vizsgálatot tesznek s ezen vizsga eredményéről a következő tárgyak szerint vizsgálati osztályzatot nyernek és pedig: 1. az általános erdészeti ismeretekből; 2. a számtanban való jártasságból; 3. az erdei munkákban való gyakorlottságból; 4. az írásbeli képességből; 5. a rajzolásbeli képességből; 6. a vadászati ismeretekből; 7. a szorgalomból és 8. a magaviseletből.

A kiérdemelhető osztályzatok következők: „dicséretes“, „jó“, „kielégítő“ és „nem elegendő“. A mindenkori félévi vizsgák megtartása alkalmával a tanulók oly számban, a mint ezt a ministerium szükségesnek tartja, állami költségen egyik szakiskolából a másikba helyezhetők át

12. §. Szünidők az erdőőri szakiskolánál nincsenek, a jó magaviseletű és jól tanuló növendékek azonban a karácsonyi és husvéti ünnepekre egy-egy hétig, valamint julius vagy augusztus hónapban az intézet vezetője által meghatározandó napokra két hétig tartó szabadsági időt nyerhetnek az esetben, ha ezt részükre szülőik vagy gyámjuk az intézet vezetőjéhez küldött levél útján kéri; a 24 éves vagy ennél magasabb korral bíró tanulók részéről ily levél nem lévén szükséges, elégséges, ha szabadsági kérelmüket maguk intézik a szakiskola vezetőjéhez. Vasárnapokon és ünnepnapokon, kivéven a mulhatlanul végzendő teendőket, munkaszünet van, de a tanulók kötelesek az intézethez közelebb levő egyházban az isteni tiszteleten lehetőleg résztvenni.

13. §. A tanításnál megfelelő elméleti oktatás mellett a fősúly az erdőőri szolgálathoz szükséges gyakorlati kiképzésre fektetetik, minél fogva a tanulók az erdőben, a csemete-kertekben és az intézetnél előforduló mindennemű munkálatokat, a favágásokat, erdőhasználati, művelési és védelmi munkákat, ásatásokat, kapálásokat, szoba-, lakás-, butor- és ruhatisztításokat, valamint az intézeti erdő és telep nappali és éjjeli őrzését maguk tartoznak végezni.

14. §. A tanításnál vezérfonalul a Bedő Albert által irt „Erdőőr“ című könyv szolgál, még pedig olyképen, hogy annak tartalma az intézetbe belépő tanulóknak a tanfolyam első évében az első kérdés-től kezdve sorrend szerint követve végig és pedig október hó 10-től kezdve julius 15-ig terjedő naponkénti egy órai szoba-oktatásra beosztva előadatik, s e mellett minthogy a gyakorlati kiképzésre is kiváló gond fordítandó, a növendékek által belépésüktől kezdve az erdő-

gazdálkodás folyamata szerint mindennap teljesítendő munkálatok alkalmával az ezen munkákra vonatkozó elméleti ismeretek is, utalva az „Erdőőr“ című könyv illető fejezetében foglalt leírásra, részletes népszerű magyarázattal tanítandók.

Az elméleti és gyakorlati oktatás kellő kiegészítése végett a tanulók már az intézetbe való első évi tanulásuk alatt is, a számítás-, az írás- és rajzolásra, s kisebb földterületek felmérésére, valamint a közönséges vadászfegyverrel való bánásra, a vadászat és vadápolás alapismereteire s lövésre taníttatnak. Az ezen tárgyakban való oktatás óráját, illetve idejét a külső gyakorlati foglalkoztatás és munkaidőre való tekintettel az intézet vezetője határozza meg, — kinek gondját képezi egyszersmind az is, hogy a növendék a szakiskolába való tanulás ideje alatt a magyar nyelvtanból, Magyarország alkotmányáról, a hazai és általános földrajzi s a mezőgazdasági alap-ismeretekből a jövődöbéli állásukhoz mérten megkívánhatókat alaposan megismerjék.

Az elméleti oktatás órájában előadott tanításokból a tanulók még ugyanazon órában kikérdezendők az előadó tanító által a célból, hogy a tanító a tanított tárgy miként történt felfogásáról és megértéséről azonnal meggyőződést szerezhessen; ezen kívül pedig annyiszor, a mennyiszer az intézet vezetője szükségesnek tartja, de hetenkint legalább is egyszer az addig tanítottakból vizsgálati kikérdezés tartandó, hogy a tanuló ismereteinek mikénti fejlődéséről és gyarapodásáról kellő meggyőződés szerezethessék.

15. §. A második évfolyamban tanuló növendékekkel a tanítás szintén az „Erdőőr“ című könyv alapján és úgy az elméleti, mint a gyakorlati oktatást illetőleg hasonló ismétlődő eljárással történik, mint az első évben, azon különbséggel, hogy annak tartalma október hó 1-től kezdve február hó végeig naponkénti egy óra szobaoktatásra beosztva adandó elő, s hogy a második évfolyamban tanuló növendékektől minden tantárgyat és a gyakorlati foglalkozás, illetve az erdőőri szolgálat munkakörének minden ágát vagy kérdését illetőleg, az önállóbb egyéni felfogás és alkalmazás azon mértéke keresendő, és követelendő az iskola vezetője által, mely szükséges arra, hogy a tanuló az erdőőri szolgálat körében reábizandó teendőket kellő sikerrel végezhesse. Ehhez képest tehát a megfelelő mértékben szükséges elméleti oktatás mellett az intézet vezetője személyes felelősségének terhe alatt köteles gondoskodni arról, hogy a második évfolyamban levő minden növendék, az első félévi tanulási idő alatt is mindennemű oly munkát, mely az erdőőr teendője körében előfordulhat, egyedül vagy többi tanuló társaitól különválva többször is végezzen, továbbá, hogy a második évfolyam második félévében a növendékek a mindennapi egy órai szobaoktatás alatt, az „Erdőőr“ című könyv összes tartalmának egyes részeiből felváltva vizsgálati oktatás útján kikérdeztessenek.

16. §. A tanulók kötelesek télen reggeli 5 órakor és nyáron reggeli 4 órakor felkelni, a lefekvés télen és nyáron este 8 $\frac{1}{2}$ órakor történik.

A tanulás, írás, rajzolás és gyakorlati foglalkozás idejét és sorrendjét, valamint az étkezés óráit az intézet vezetője határozza meg.

Minden tanuló az intézet részéről élelmeztetvén, naponként kap legalább 850 — nyolcszázötven — gram jó minőségű kenyeret; reggelire, a vasárnapot és szerdát kivéve, és pedig felváltva vagy 50 — ötven — gram kenyérhez való szalonnát vagy rántott levest; ebédre naponként levest és főzeléket 25 — huszonöt — dekagram marhahússal, mely az időszakhoz képest 30 — harmincz — dekagram birka- vagy sertéshússal váltatik fel (péntek napon a főzelék helyett tészta étel adatik); vacsorára naponként az ebédre maradt főzeléket hús nélkül vagy 3—4 tizedliter tejet; végül vasárnapokon, a karácsonyi, husvéti és pünkösti ünnepek első napján, szent István király napján és ő Felseége a király születésnapján 3 — három — tizedliter asztali bort.

Ételneműeknek vagy szeszes italoknak a tanulók részéről az intézetbe való hozása vagy küldetése nem szabad. A tanulók a szakiskola telkéről a legrövidebb időre is csak az intézet vezetőjétől előre kikért engedély alapján távozhatnak el s azoknak szeszes italok eladására szolgáló helyiségek felkeresése kizáratás terhe alatt tilos.

A dohányzás a tanuló- és hálószobákban tilos s csak ott teljesíthető, a hol ez az intézet vezetője részéről megengedett.

17. §. Az erdőőri szakiskola tanulói az iskolában töltött tanfolyam alatt az intézet részéről ruháztatnak s azon szolgálati egyenruhát viselik, fegyverzet és jelvény nélkül, mely a kincstári erdőőrök részére van megállapítva.

18. §. Az erdőőri szakiskola két évi tanfolyamát kielégítően elvégző tanulók az iskolában tanúsított előmenetelükről, szorgalmukról és magaviseletükről hivatalos bizonyítványt kapnak, melynek alapján, ha legalább háromnegyed-évet ($\frac{3}{4}$ évet) erdei gyakorlati szolgálatban töltöttek, az erdőőri szakvizsga letételéhez bocsáttatnak; törvényes minősítéssel bíró erdőőrök azonban csak akkor lehetnek, ha az 1879. évi XXXI. törvenyzikk 37. §-ának megfelelően, életük 24-ik évét betöltötték.

Budapesten, 1887. évi augusztus hó 17.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. k. minister:

Gróf Széchényi Pál, s. k.